

ת"פ 52686/10/12 - פקיד שומה חקירות מרכז נגד דור לי-גן בע"מ - עניינה הסתיים, רחל פרין - בעניינה, דפנה אלקלעי-דקל - בעניינה

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 52686-10-12 פקיד שומה חקירות מרכז נ' דור
לי-גן בע"מ ואח'

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו
פקיד שומה חקירות מרכז

נגד

1. דור לי-גן בע"מ - עניינה הסתיים
2. רחל פרין - בעניינה
3. דפנה אלקלעי-דקל - בעניינה

ב"כ המאשימה: עוה"ד איילה אלדר ועדי דביר

ב"כ נאשמת 2: עוה"ד קרן זרקו וגלית שאקי

ב"כ נאשמת 3: עו"ד ד"ר גיל עשת

גזר דין

רקע

1. הנאשמות 2 ו-3 (להלן "הנאשמות") הורשעו בהתאם להודאתן בכתב האישום המתוקן בת"פ 52686-10-12 (להלן: "תיק מס הכנסה"), וכן צורפו שני תיקים נוספים כמפורט להלן: ת"פ 10704-09-10 (להלן: "תיק מע"מ 1"), ת"פ 4086-02-11 (להלן: "תיק מע"מ 2") באישומים הבאים ובעבירות הבאות.

לפי תיק מס הכנסה:

א. באישומים 1-3: אי הגשת דין וחשבון, שלוש עבירות לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"), בקשר עם סעיפים 117 ו-224 לפקודה.

ב. באישומים 4-10: אי תשלום מס שנוכה, שבע עבירות לפי סעיף 219 לפקודה, בקשר עם סעיפים 117, 164, 166 לפקודה והתקנות שהותקנו מכוחם, ובקשר עם סעיף 222(ג) וסעיף 224 לפקודה.

לפי תיק המע"מ 1:

א. 11 עבירות של **אי הגשת דו"חות תקופתיים במועד**, לפי סעיף 117(א)(6) לחוק ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן "החוק").

לפי תיק המע"מ 2:

א. 6 עבירות של **אי הגשת דו"חות תקופתיים במועד**, לפי סעיף 117(א)(6) לחוק.

2. **על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן בתיק מס הכנסה**, נאשמת 1 (להלן: "החברה") הינה חברה פרטית אשר עיקר עיסוקה הפעלת גן ילדים. לפי אישומים 1-3, בין השנים 2009-2011 הנאשמות ניהלו את החברה. מתוקף חובתן החוקית, היה עליהן להגיש לפקיד השומה דו"ח על אודות הכנסות החברה, בצירוף מאזן רווח והפסד מאושרים על-ידי רואה חשבון. הנאשמות נמנעו מהגשת הדו"חות דנן, ללא כל סיבה מספקת.

3. לפי אישומים 4-10 עבור התקופות שבין 5/2010-10/2011, הנאשמות ניכו מס הכנסה, מתוך המשכורות אשר שולמו לעובדים וניכויים נוספים, בסך כולל של 11,191 ₪. ברם הנאשמות נמנעו מלשלם לפקיד השומה את מס ההכנסה דנן, ללא כל הצדק סביר.

4. **על-פי המתואר בעובדות כתב האישום בתיק מע"מ 1**, מתוקף היות החברה "עוסק מורשה", היא חייבת בהגשת דו"חות תקופתיים ובתשלום המס הנובע מהם באמצעות הנאשמות. הנאשמות לא הגישו במועד 8 דו"חות תקופתיים בשנים 2009-2010 (אשר הוגשו באיחור), בסך כולל של 197,414 ₪, וכן לא הגישו כלל 3 דו"חות תקופתיים נוספים בסך של כ- 46,356 ₪.

5. **על-פי המתואר בעובדות כתב האישום בתיק המע"מ 2**, מתוקף היות החברה "עוסק מורשה", היא חייבת בהגשת דו"חות תקופתיים ובתשלום המס הנובע מהם באמצעות הנאשמות. הנאשמות נמנעו מהגשת 6 דו"חות תקופתיים בשנים 2009-2010, בסך כולל של כ- 98,055 ₪.

טיעוני הצדדים

6. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד נאווה הנס ניר, לעניין **תיק מס ההכנסה** הנאשמות הורשעו בכך שלא הגישו במועד את הדו"חות השנתיים של החברה בשנות המס 2009-2011. כמו כן, הן נאשמות בכך שלא העבירו ניכויים. מתחם העונש לעבירות של אי הגשת דו"חות במועד, נע בין 4-8 חודשי מאסר בגין כל עבירה. בעבירות של אי העברת ניכויים, המתחם נע בין 6-10 חודשי מאסר בפועל. הערכים המוגנים שנפגעו הינם שוויון בנשיאת נטל המס ופגיעה באוצר המדינה. העלמת מס פירושה פגיעה בציבור משלמי המיסים. לעניין הגשת דו"ח שנתי למס הכנסה, הדו"חות אמורים להיות מוגשים במועד, כדי שיהיה ניתן לבדוק אותם ולגבות את המס בהתאם. לעניין אי העברת ניכויים במועד, הענישה הינה מחמירה, היות ושיטת גביית המס במדינת ישראל הופכת את בעלי החברה לנאמנים של המדינה. נטילת הכספים שנוכו במקור על-ידי בעלי החברה, יש בה משום אלמנט של גניבה, ולכן המחוקק קבע ענישה מחמירה. החברה פעלה במחזורים גבוהים שבין 1.5 מיליון ₪ לבין 2.6 מיליון ₪ בשנים 2009 עד 2011. בנוסף, הנאשמות לא דאגו להסרת המחדל. הסרת המחדל מהווה קריטריון חשוב שיש בו משום הבעת חרטה. לפיכך, עתרה ב"כ המאשימה להטיל עונש ברף הגבוה אשר כולל מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס כספי בשווי שנע בין 8,500 לבין 29,000 ₪ בגין כל עבירה.

7. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד עדי דביר, לעניין **תיקי המע"מ**, הנאשמות הורשעו על-פי הודאתן בביצוע 17 עבירות של אי הגשת דו"חות תקופתיים במועד. ריבוי העבירות מעיד על ביצוע שיטתי, תוך התעלמות מהוראות החוק. לנאשמות חוב שסכום קרן המס שלו הינו 291,877 ₪. אלו הן עבירות חמורות שעניינן גזילת כספי הציבור

ופגיעה בקופת המדינה. בכך ישנה אף פגיעה בערך החברתי. אין בקשיים כלכליים כדי לפטור עברייני מס ממאסר בפועל. מתחם העונש ההולם הינו מאסר בפועל שנע בין 4-8 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס כספי. ב"כ המאשימה עתרה להטלת עונש ברף העליון של המתחם, בשל ריבוי העבירות, השיטתיות ואי הסרת המחדלים. כמו כן, עתרה למאסר על תנאי וקנס כספי בסך שנע בין 17,000 ₪ לבין 496,000 ₪.

8. לטענת ב"כ הנאשמת 2, עו"ד קרן זרקן זמיר, נאשמת 2 בת 38, רווקה ומתגוררת עם אמה. לנאשמת 2 חובות כבדים בהוצאה לפועל ולגורמים נוספים. הנאשמת הודתה בעבירות המיוחסות לה בהזדמנות הראשונה, כאשר העיכוב בהודאתה נוצר בשל תיקון כתב האישום. נאשמת 2 ללא עבר פלילי. בתיק מס ההכנסה נגרם נזק בסך של 11,000 ₪ בלבד, בשל אי העברת ניכויים. הדו"חות הם דו"חות הפסד, ולכן באי הגשתם לא נגרם נזק לקופת המדינה. כמו כן, המחזורים הגבוהים אינם מעידים דבר על אודות הנזק שנגרם לקופת המדינה. בתיקי המע"מ יש סך כולל של כ-150,000 ₪ למחדל, כאשר מתוכו שולמו כבר 30,000 ₪. לעניין נסיבות ביצוע העבירה, בשנת 2008 שילמו הנאשמות לרואה חשבון שכר טרחה, כדי שיערוך ויגיש עבורן דו"חות לשנים 2008-2010, אולם הוא נמנע מלעשות כן. הנאשמות לא נקטו בהליכים משפטיים בשל מצבן הכלכלי הקשה. ב"כ נאשמת 2 עתרה להסתפק בהטלת התחייבות וקנס מתון.

9. לטענת ב"כ הנאשמת 3, עו"ד ד"ר גיל עשת, במקרה דנן, אין מדובר בהעלמת מס, אלא אי ידיעה על האופן שבו יש לנהל עסק. מדובר על שתי גננות, אשר נקלעו לבעיה כלכלית, מכיוון שלא ידעו לנהל את גן הילדים כנדרש. הנאשמות ידעו שעליהן לשלם מיסים, אולם התקשו לעשות כן מטעמים כלכליים. נאשמת 3, בת 37, גרושה, אם לשתי בנות קטינות וכיום עובדת כשכירה בגן ילדים. נעדרת עבר פלילי. על רקע משברים אישיים נקלעה לחובות כבדים, שהובילו לקשיים כלכליים. לא עלה בידה של הנאשמת להסיר מחדלים בשל מצבה הכלכלי. ב"כ נאשמת 3 עתרה לעונש של מאסר על תנאי, ולחילופין מאסר בפועל לתקופה קצרה שירוצה בדרך של עבודות שירות וקנס מידתי.

10. לדברי נאשמת 2, הן לא פעלו מתוך כוונה, אלא נגררו למצב זה משיקולים מוטעים. הניכויים לא הועברו בשל רצון לשלם לעובדים. היה ניסיון להסדיר את החובות, תוך התייעצות עם רואה החשבון, אך ללא הצלחה.

11. נאשמת 3 הצטרפה לדבריה של נאשמת 2 והוסיפה כי נעשו ניסיונות רבים ליישב את הסוגיה, וכי מצבן הכלכלי מאד קשה.

ראיות בתיק

12. מטעם ב"כ המאשימה הוגש מסמך לעניין סכום המחדל, בשל מחלוקת בסוגיה בין הצדדים. לפי המסמך דנן, גובה החוב של החברה למע"מ הינו בסך של 291,877 ₪ (קרן המס) (ת/1).

13. מטעם ב"כ הנאשמת 2 הוגשו ראיות, כמפורט להלן:

א. תלונה נגד רואה החשבון של הנאשמות, אשר הוגשה לוועדת האתיקה של לשכת רואי החשבון, בגין אי תפקודו של רואה החשבון. התלונה הוגשה על-ידי עו"ד גיא זאב (נ/4).

ב. תלושי שכר של נאשמת 2 (נ/5).

ג. רשימה של 12 תיקי הוצאה לפועל לחובת נאשמת 2. סך כל החובות הינו 705,043 ₪ (נ/6).

ד. החלטה של הוצאה לפועל שבה נאשמת 2 הוכרזה כחייבת מוגבלת באמצעים, ונקבע על איחוד תיקים בעניינה (נ/7).

14. מטעם ב"כ הנאשמת 3 הוגשו ראיות, כמפורט להלן:

ה. החלטה של הוצאה לפועל שבה נאשמת 3 הוכרזה כחייבת מוגבלת באמצעים. כמו כן, החוב הכולל בעניינה הינו ₪ 655,612 (נ/1).

ו. מכתב מעו"ד גיא זאב אל רואה החשבון, על אודות אי טיפולו בדו"חות בחברה בשנים 2009-2010. (נ/2)

ז. מכתב שבו נאשמת 3 מגוללת את אשר ארע לנאשמות מהשלב בו הקימו את החברה, ועד להיקלעותן לקשיים כלכליים (נ/3).

דין

15. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, סבורני כי יש לגזור על הנאשמות עונש מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות לתקופה המרבית, וזאת לצד עונשים נלווים.

קביעת מתחם העונש ההולם

16. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון המנחה בענישה, שהינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל. לשם קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

17. במקרה דנן, **הערך החברתי אשר נפגע בתיק מס ההכנסה** הינו קיומה של מערכת גביית מיסים תקינה, אשר מושתתת על דיווח מסודר ובמועד לרשויות המס. תכליתו של סעיף 216 לפקודה הינה ליצור רמת התנהגות סבירה של הנישום כלפי רשויות המס, שהרי משטר מס נאות מחייב שיתוף פעולה של הנישום עם רשויות המס. הגשת דו"חות שנתיים, כמו גם העברת ניכויים למדינה, הם התשתית לקיומה של מערכת המס ולתקינותה.

18. **הערך החברתי אשר נפגע בתיקי המע"מ** הינו השוויון בנטל המס. המשמעות הכלכלית של אי הגשת דו"חות ואי תשלום המס בגינם, היא שציבור משלמי המס נדרש בתשלום נוסף. אי הגשת דו"חות לפקיד השומה פוגעת בקופה הציבורית ובסדר החברתי. אי הגשת דו"חות במועד, מערערת את יציבות מערכת המס, ואף מובילה לנזקים למשק המדינה, וכן לפגיעה ביכולת המדינה לספק שירותים ראויים לאזרח.

19. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי ישנה פגיעה ממשית בערך המוגן, וזאת בשים לב לסכום המס אשר נגרע מקופת המדינה בתיקי המע"מ. בתיק מס ההכנסה לא הוגשו 3 דו"חות ולא היה ניכוי מס בסך כולל של 11,191 ₪. בכל הנוגע לסכום המחדל בתיק המע"מ נחלקו הצדדים, כאשר לטענת המאשימה מדובר בסכום של 291,000 ₪ (קרן מס), ואילו לטענת ההגנה מדובר בסכום של 150,000 ₪ (קרן מס). במחלוקת זו שבין הצדדים סבורני כי הדין עם ההגנה, וזאת משני טעמים:

א. ראשית, נטל ההוכחה לעניין סכום המחדל או המס שנגרע מקופת המדינה מוטל על שכמה של המאשימה מעבר לספק סביר. זאת משום שסכום המחדל הינו בגדר נסיבה מחמירה הקשורה בביצוע העבירה, ובהתאם לסעיף 40 י' (ג') לחוק העונשין, תשל"ז-1977, הנטל להוכחת הנסיבה מוטל על המאשימה מעבר לספק סביר.

כפי שיובהר להלן, המאשימה לא עמדה בנטל האמור.

ב. שנית, המאשימה הגישה לשם הוכחת הטענה דו"ח שע"מ/מע"מ בנוגע לחברה (ת/1). אף בהתעלם מסוגיית קבילות הדו"ח, ובהנחה שהדו"ח קביל כראייה, הרי שהדו"ח מתייחס לתקופות שאינן כלולות בשני כתבי האישום. כתבי האישום מתייחסים לתקופות שבין 7/09 עד 12/10 (כאשר המועד הנדרש להגשת הדוח האחרון הוא 15.1.11), ואילו המסמך ת/1 מתייחס אף לתקופת שהחל מ- 1/11 ועד ל- 2/12. מכאן, שלא ניתן לקבל את האמור במסמך ת/1 כראייה להוכחת המחדלים מושא שני כתבי האישום. כמו-כן, עיון בשני כתבי האישום מעלה כי אכן סכומי המחדל הינם כטענת ההגנה בסך של כ- 150,000 ₪ (קרן מס). לפיכך, אני קובע כי סכום המחדל בתיקי מע"מ הינו 150,000 ₪ (קרן מס).

20. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת בתיקי מע"מ** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים החל ממאסר על תנאי וכלה בעונשי מאסר בפועל לתקופות משמעותיות. במקרים שבהם לא היתה הסרת מחדלים, הרף הנמוך של הענישה הינו של מאסר בדרך של עבודות שירות, כמפורט להלן:

א. ברע"פ 5953/08 **עתאמלה נ' מדינת ישראל** (22.10.08), נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש נאשם, אשר הורשע בבית משפט השלום ב- 8 עבירות של אי-הגשת דו"חות מע"מ במועד, ונדון לעונש מאסר בפועל למשך 7 חודשים, וכן לקנס בסך של 30,000 ₪. בעת מתן גזר-הדין חובו של הנאשם לרשויות המס הגיע לסך של 104,000 ₪. הנאשם לא הסיר את המחדלים.

ב. ברע"פ 11640/05 **סופר סטאר מרקט רשת מזון בע"מ נ' מדינת ישראל** (14.5.06), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בבית משפט השלום ב- 9 עבירות של אי-הגשת דו"חות מע"מ במועד. בעת מתן גזר-הדין חובו של הנאשם לרשויות המס הגיע לסך של 270,000 ש"ח. הנאשם לא הסיר את המחדלים. בית משפט השלום גזר על הנאשם עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, וכן קנס בסך של 100,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם והפחית את העונש ל-7 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור והותיר את העונש על כנו.

ג. ברע"פ 6167/11 **ספקיורטי המוקד המרכזי בע"מ נ' מדינת ישראל** (19.2.12), הורשעו הנאשמים ב- 35 עבירות לפי סעיף 117(א)(6) לחוק. גזר-הדין של בית משפט השלום נותר על כנו, כאשר סך המחדל היה כ- 412,000 ₪ (קרן), והושתו על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות, וכן קנס בסך של 25,000 ₪. על הנאשמת הוטל קנס בסך של 50,000 ₪.

ד. בעפ"ג (מח' מרכז-לוד) 6196-12-08 **טוביאנה נ' מדינת ישראל** (29.3.09), התקבל ערעורו של הנאשם, אשר הורשע בביצוע 13 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ תקופתיים ואי תשלום המס הנובע מהם בסך של כ- 430,000 ₪. הנאשם הסיר מחדלים בסך של כ- 40,000 ₪, ועונשו הופחת מ-8 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך של 60,000 ₪ ל-6 חודשי עבודות שירות. סכום הקנס נותר על כנו.

ה. בת"פ (רמ') 1556-08 **מדינת ישראל נ' משה הוד האלומיניום בע"מ** (30.6.10), הורשע הנאשם בביצוע 5 עבירות של אי הגשת דוח במועד. סכום המחדל עמד על סך של כ- 380,000 ₪. הנאשם לא הסיר את מחדליו. על הנאשם נגזרו 6 חודשי עבודות שירות וקנס בסך של 20,000 ₪.

ו. בת"פ (רמ') 10942-08-11 **מדינת ישראל נ' קוק** (21.4.13), הורשע הנאשם בביצוע 13 עבירות של אי הגשת דוח במועד, כאשר סכום המחדל עמד על סך של 83,587 ₪. הנאשם לא הסיר את מחדליו. על הנאשם הוטלו 5 חודשי עבודות שירות.

ז. בת"פ (רמ') 50846-09-11 **מדינת ישראל נ' האש (א.נ.) מסעדות בע"מ** (21.4.13), הורשעו הנאשמים בביצוען של 8 עבירות של אי הגשת דוח במועד. קרן המס עמדה על סך של כ- 75,000 ₪. המחדל לא הוסר. הנאשם נדון ל-3 חודשי עבודות שירות ולקנס בסך של 8,000 ₪. אף על הנאשמת הוטל קנס בסך של 8,000 ₪.

ח. בת"פ (פ"ת) 32531-03-13 **מדינת ישראל נ' בית האוכל ארנו בע"מ** (27.1.14), הורשע נאשם בהתאם להודאתו בביצוע 4 עבירות של אי הגשה במועד של דוח תקופתי, ובעבירה נוספת של הגשת דוח ללא תשלום המס הנובע ממנו. קרן המס עמדה על סך של 128,398 ₪. המחדל לא הוסר. הנאשם נידון ל-3 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, קנס כספי בסך של 5,000 ₪ ועונשים נוספים.

21. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת בתיקי מס הכנסה** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב, כמפורט להלן:

א. ברע"פ 5557/09 **שוסטרמן נ' מדינת ישראל** (6.7.09), נדחתה בקשת רשות הערעור של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה ואי הגשת דו"חות שנתיים. בערעור בבית המשפט המחוזי הופחת עונשו מ- 6 חודשי עבודות שירות ל- 4 חודשים, וקנס בסך 20,000 ₪ נותר על כנו. ההקלה בעונש בבית המשפט המחוזי נבעה בשל הסרת מחדלים.

ב. ברע"פ 8193/11 **לזרוביץ נ' מדינת ישראל** (9.11.11), נדחתה בקשת רשות הערעור של נאשם, אשר הורשע לפי הודאתו בעבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה ואי הגשת דו"ח במועד. הוא נידון לעונש של שלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וקנס בסך 20,000 ₪. המחדלים הוסרו חלקית.

ג. בעפ"ג (מח' מרכז-לוד) 42790-01-14 **מדינת ישראל נ' דהן** (25.2.14), התקבל חלקית הערעור בעניינו של הנאשם, שהורשע בביצוע חמש עבירות של אי הגשת דו"ח במועד. הנאשם נידון ל-4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וקנס בסך 6,500 ₪. בית המשפט המחוזי הותיר את עונש המאסר על כנו, והחמיר את גובה הקנס לסך 12,000 ₪. המחדלים לא הוסרו.

ד. בעפ"ג (מח' ב"ש) 46741-08-10 **מדינת ישראל נ' אביטן** (13.12.10), התקבל ערעור המדינה, והנאשם הורשע בביצוע עבירות של אי הגשת דו"חות מס במועד, ונידון לשלושה חודשי מאסר על תנאי

וקנס בסך 10,000 ₪.

ה. בת"פ (ת"א) 51674-05-11 **מדינת ישראל נ"פ פוק טאון בע"מ** (11.7.12), הורשע נאשם בביצוע שלוש עבירות לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה. הוא נידון למאסר בפועל של 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 20,000 ₪. המחדלים לא הוסרו על אף הניסיונות להסירם.

ו. בת"פ (ראשל"צ) 5278/07 **מדינת ישראל נ' שמאי** (25.5.10), הורשע נאשם לפי הודאתו באי הגשת דו"חות אישיים, לפי סעיף 216(4) לפקודה ועבירות נוספות. המחדלים הוסרו. הנאשם נידון לארבעה חודשי מאסר על תנאי, לצד קנס בסך 4,000 ₪.

ז. בת"פ (רמ') 1029/06 **מדינת ישראל נ' אבן חן יעוץ וצילום מקצועי** (21.9.09) נגזרו על נאשם שהורשע בארבעה אישומים לפי סעיף 216(4) ובאחריות מנהלים, שישה חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 7,500 ₪. לא היתה הסרת מחדלים מלאה.

ח. בת"פ (רמ') 4425/06 **מדינת ישראל נ' משאבות ובטון מוכן כפר קאסם בע"מ** (16.5.11) נגזרו על שני נאשמים שהורשעו בעבירה לפי סעיף 216(4) ובעבירה של אחריות מנהלים, ארבעה חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 5,500 ₪ לכל אחד.

ט. בת"פ (רמ') 15105-04-11 **מדינת ישראל נ' סמרה עובדיה ייצור יבוא ושיווק (2000) בע"מ** (5.9.11), נגזרו על נאשם אשר הורשע בשלושה אישומים לפי סעיף 216(4) לפקודה, בצירוף אחריות מנהלים שלוש חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 7,000 ₪. זאת לאחר הסרת מחדלים.

22. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש ליתן את הדעת לשיקולים הבאים:

א. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה**; הינו בשיעור המחדל, בסך של 11,000 ₪ בתיק מס הכנסה (הניכויים), ובסך של 150,000 ₪ (קרן המס) בתיקי המע"מ.

ב. **הסיבות שהביאו את הנאשמות לבצע את העבירה**; הנאשמות ביצעו את העבירות בשל היקלעותן למשבר כלכלי קשה.

23. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו החל מעונש של מאסר על תנאי ועד שנת מאסר בפועל, לכל אחד מן האירועים, כאשר כל אישום הינו בגדר אירוע נפרד.

24. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

25. בגזירת העונש המתאים לנאשמות, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב ב**נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשמות, לרבות בשל גילן**; מובן הדבר כי הטלת עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה, תפגע בנאשמות, אשר מעולם לא נשאו בעבר בעונש מאסר כלשהו.

ב. **הפגיעה של העונש במשפחתן של הנאשמות**; נאשמת 2, רווקה ומתגוררת עם אמה. נאשמת 3, גרושה ואם לשתי ילדות קטינות. מובן כי הטלת עונש מאסר, ולו בדרך של עבודות שירות תקשה על הנאשמות לפרנס ולסייע למשפחתן. עונש של עבירות שירות, ובוודאי של מאסר מאחורי סורג ובריה, אף יקשה עליהן להיחלץ ממצבן הכלכלי הקשה.

ג. **נטילת האחריות של הנאשמות על מעשיהן, וחזרתן למוטב או מאמצייהן לחזור למוטב**; הנאשמות נטלו אחריות מלאה על מעשיהן והודו באשמה.

ד. **מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה**; שיקול מרכזי בעבירות מס נוגע להסרת מחדלים. הסרת מחדלים מהווה את תיקון תוצאות העבירה ופיצוי מדינת ישראל על הנזק שנגרם בשל מעשי הנאשמות. המחדל הוא סכום כסף השייך למדינה, ונגזל על-ידי הנאשמות מקופת המדינה ומהציבור בכללותו. לפיכך, הסרת מחדלים והשבת הגזילה מעידה על חרטה כנה, ומהווה שיקול משמעותי לקולא מעבירות אלו. במקרה דנן, בשל מצבן הכלכלי הקשה של הנאשמות, לא עלה בידיהן להסיר את המחדלים, למעט סכום נמוך יחסית של כ- 30,000 ₪.

ה. **עברן הפלילי של הנאשמות או העדרן**; אין לחובת הנאשמות עבר פלילי קודם.

26. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת הרבים** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שמדובר בעבירות שכיחות, אשר קלות לביצוע וקשות לאיתור, כאשר רווח כלכלי בצידין.

27. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשמות עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לתקופה המרבית.

28. בהקשר זה, סבורני כי יש להבחין באופן מהותי בין שיקולי הענישה בתיקי מיסוי, שבהם העבירות מבוצעות למען בצע כסף ומתוך כוונה להשתמט ממס, שאז ככלל מדיניות הענישה המקובלת היא של מאסר מאחורי סורג ובריה, לבין מקרים שבהם מדובר בעבירות של מודעות ובפרט אי הגשת דו"חות במועד, אשר בוצעו בשל היקלעות נאשמים למצב כלכלי קשה עקב התנהלות עסקית שגויה בתום לב, ניתן ככלל להסתפק בענישה שאינה של מאסר מאחורי סורג ובריה, אף במקרה של אי הסרת מחדלים.

יחד עם זאת, מובן הדבר שבמקרים מסוימים, אף בעבירות מס של מודעות בלבד, כגון אי הגשת דוחות תקופתיים, מן הראוי להטיל ענישה של מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה (ר' למשל, רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.3.14)).

הקנס הכספי

29. הואיל ומדובר בעבירה כלכלית, הרי שיש להטיל אף קנס כספי אשר יהווה עונש קונקרטי והולם למעשים. יחד עם זאת, יש ליתן את הדעת למצבן הכלכלי של הנאשמות בקביעת שיעור הקנס, כפי שהוכח בראיות ההגנה.

סוף דבר

30. **אשר על-כן, הנני גוזר על כל אחת מהנאשמות 2,3 את העונשים הבאים:**

א. 6 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות.

ב. עבודות השירות של נאשמת 2 תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה בבית חולים "בלינסון" בפתח תקווה, תחילת עבודות השירות ביום 2.9.14.
עמוד 8

ג. עבודות השירות של נאשמת 3 תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה בבית חולים "שניידר" בפתח תקווה, תחילת עבודות השירות ביום 2.9.14.

ד. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל תעבור הנאשמת במשך 3 שנים מהיום כל עבירה לפי חוק מע"מ או לפי פקודת מס הכנסה.

ה. קנס כספי בסך של 15,000 ₪ או 120 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 15 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 15.1.15, וב-15 לכל חודש שלאחריו. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, ז' ניסן תשע"ד, 07 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.